

Передмова

Ця книга задумувалася і писалася до повномасштабної війни з росією. Коли небо було блакитнішим і трава зеленішою. Тоді наші з Доржем голови займали різні складні проблеми соціальної нерівності та екології. Завдяки тому, що я все своє життя займаюся моделюванням одягу, багато цих проблем ми проговорювали через призму модної індустрії та проблем, котрі вона спричиняє. Ми розмовляли про расову нерівність при прийомі на роботу, доступі до освіти чи навіть звичайному ставленні до чорношкірого населення у крамницях. Ми говорили про колосальну шкоду, яку модна індустрія завдає навколишньому середовищу через експлуатацію невідновних природних ресурсів, через викиди в атмосферу чи злив токсинів у ґрунт та річки.

Ми розмовляли про те, як несерйозно зазвичай люди ставляться до моди, вважаючи її чимсь гламурним і легковажним, у той час, коли ця галузь є однією з найбільших у світі й забезпечує другу важливу потребу людини після їжі. Тільки уявіть, в цій індустрії працює понад 3 мільярди і 384 мільйона людей! Лише мізерна частка цього

люду — гламурні моделі чи модні дизайнери. Серед працівників моди є й інженери, і фінансисти, хіміки та айтишники, які відіграють не останню роль у цьому величезному механізмі з виготовлення одягу.

Але і робота дизайнера (модельєра) одягу — це далеко не лише модні покази та гучні вечірки. Зазвичай це величезний пласт роботи з макро- і мікро- тенденціями, створення комерційно успішного, оригінального та актуального продукту. Часом ми забуваємо, що модна індустрія виготовляє не лише шикарні сукні з дорогих тканин, а й білизну, шкарпетки чи звичайний «нудний» повсякденний одяг.

Навіть найбанальніші футболки чи джинси потребують дизайнерської думки для того, щоб вони не були застарілими чи безглуздими. Що вже казати про спецодяг, приміром, комбінезон астронавта, пожежника чи пілота винищувача — усі починаються у блокноті дизайнера, який перед тим ретельно вивчав численні технічні вимоги та стандарти. Словом, цікаві були розмови в нас тоді. Насуцні.

Сьогодні у нас, як і у більшості українців, досі на календарі 24 лютого, і у контексті української боротьби проти російської агресії все, що нас хвилювало донедавна, було поставлено на паузу. Як і ця передмова. Дуже складно переосмислити цінність цієї книги у тому новому абсурдному світі, де гримлять постріли, крилаті ракети трощать будівлі моїх знайомих до болю міст, де основною темою для розмов стали об'єми та типи зброї, яку Україна потребує для перемоги, та кількість вбитої русні. А потім я згадала, що Доржеві книги після подорожей по цілому світу з початком

війни побували у безлічі бомбосховищ, були на передовій в окопах та втікали разом зі своїми власниками від обстрілів. Тому не моя це справа визначати, про що ця книга буде для вас, дорогі читачі. Для когось — про моду, для когось — про фантастичну Коко Шанель та пригоди її друзів, а дехто побачить, що через лінзу універсальних цінностей можна легко відсортувати чорне від білого, а хороше від поганого.

Нехай вам не завадить те, що ця книга писалася до війни, вона — про добро.

А русні — пи*да.

Ярина Жук,

дизайнерка одягу та фешн-ілюстраторка

MUSE*

Смерть і народження мадемуазель Шанель

3 лютого 2019

Нью-Йорк

У кімнаті терпко пахло старим деревом. Напевно, через темні дубові панелі, котрими були вкриті стіни від підлоги і до висоти людського зросту — далі і до стелі вони були оббиті тканиною. Вікна, попри яскраве сонце, щільно затуляли важкі портьєри з темно-зеленого оксамиту.

У кімнаті стояло велике крісло з гнучими ніжками — у такому зручно сидіти холодними дощовими вечорами біля каміна, закутавши ноги пледом, і пити гарячий трав'яний чай з медом і лимоном.

Але за вікном був хоч і холодний, але сонячний лютневий ранок. Каміна в апартаментах не було, а у кріслі сидів капелюшок, під який часом ховався високий вузький бокал на тонкій ніжці, в якому хлюпала рідина приємного солом'яного кольору.

* Конкретна людина або ідеал, котрий надихає дизайнера на створення колекції

Під капелюшком ховалась мадемуазель Габріель. Вона сиділа глибоко у кріслі, цмулила шампанське і шелестіла журналами.

— Стелло, дорогенька! — занила Шанель — Мені треба ще шампанського!

— Сама знаєш, де воно стоїть, — долинуло з сусідньої кімнати.

— Ну-у, Стелло, у мене ж процес! Я у пошуку!

— То піди і знайди!

— Стелло! — у сусідній кімнаті щось грюкнуло, і на порозі з'явилась поважного віку леді у такому яскравому спортивному костюмі, що темна кімната наповнилась веселим світлом.

— Габі. Ти живеш зі мною вже чотирнадцятий рік і знаєш, що коли я займаюсь йогою, мене краще не турбувати!

— Я не знала! — збрехала Шанель. — Я й гадки не мала, чим ти там займаєшся, Стелло! А ось коли в мене закінчується шампанське, це просто катастрофа, бо я тоді не можу думати, дихати і навіть ворушитися!

— Обережніше з шампанським, га? У тебе що, кожен день є привід випити?

— У мене для шампанського лиш два офіційні приводи — коли закохана і коли не закохана!

— Займись йогою!

— Нізащо! Я леді, а не мотузка, щоб закручуватись у вузли! — пхикнула мадемуазель Габріель.

— Господи, — пробурмотіла Стелла. — Але ж ти й вперте стерво! — і розвернулася, щоб вийти з кімнати.

— *Ma chérie, je t'adore!* — промуркотіла Шанель.

* Люблю тебе, моя маленька подружко! (фр.)

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Купити книгу на сайті kniga.biz.ua >>>

Стелла мовчки обернулась і показала їй свого середнього пальця.

Це були найніжніші та найщиріші стосунки в житті мадемуазель Габріель із дитинства й аж до її смерті на самоті, холодного дня 10 січня 1971 року у номері готелю «Ritz» у будинку номер п'ятнадцять на *Place Vendôme* у Парижі.

* * *

13 січня 2006 року
Нью-Йорк

Отямилась вона саме тут, у кімнаті з дубовими панелями на стінах. Розплющивши очі, вона побачила ноги. Ноги у штанах. Це були жіночі ноги у жіночих штанах.

«Непогано, зовсім непогано», — була її перша думка. Шанель лежала на правому боці, підібгавши під себе руку, від чого та дуже затерпла. Поза, у якій вона лежала, була страшенно незручною. Ніг вона майже не відчувала — вони дуже змерзли.

Жінка одразу ж скосила очі на груди, перевіряючи, чи вони бувають, не голі. Це було важливо. Вбрана вона була у свій улюблений *Chanel suit* з білого твіду, прикрашений чорною сутажною стрічкою і золотими гудзиками. «От халепа, — подумала Габріель. — Якщо я у цьому костюмі, значить я померла». Так, вона заповідала, аби її поховали саме у *Chanel suit*.

Ноги у жіночих штанах, котрі почувалися значно краще за ноги у шовкових панчохах, змінили позу. Шанель застогнала